TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2006. gada 6. aprīlī *

Lieta C-428/04

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2004. gada 6. oktobrī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv N. Jerela [*N. Yerrell*] un H. Krepels [*H. Kreppel*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Austrijas Republiku, ko pārstāv K. Pezendorfere [*C. Pesendorfer*], pārstāve,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (trešā palāta),

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] (referents),

ģenerāladvokāts D. Ruiss Harabo-Kolomers [*D. Ruiz-Jarabo Colomer*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 20. oktobrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu prasību Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka,

— neskatoties uz beigušos termiņu, nepieņemdama Likumu par izglītojošo personālu federālajās zemēs (*Landeslehrer-Dienstrechtsgesetz*, *BGBl. I*, 69/2004, turpmāk tekstā — "*LDG*"), Likumu par civildienesta ierēdņu apdrošināšanu, veselības apdrošināšanu un nelaimes gadījumu apdrošināšanu

(*Beamten-, Kranken- und Unfallversicherungsgesetz, BGBl.* 200/1967, turpmāk tekstā — "*B-KUVG*") un Likumu par vispārīgo sociālo apdrošināšanu (*Allgemeines Sozialversicherungsgesetz*, turpmāk tekstā — "*ASVG*"), ar kuriem Austrijas tiesībās bija jātransponē Padomes 1989. gada 12. jūnija Direktīva 89/391/EEK par pasākumiem, kas ieviešami, lai uzlabotu darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā (OV L 183, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Direktīva"), vai, gadījumā, ja minētie akti ir tikuši pieņemti termiņā, nedarīdama tos zināmus Komisijai;

— netransponēdama vai nepilnīgi transponēdama Austrijas tiesībās Direktīvas 2. panta 1. punktu par obligātās izglītības skolu skolotājiem Tirolē, 7. panta 3. punktu, 8. panta 2. punktu, 11. panta 2. punktu, 12. panta 4. punktu un 13. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktu,

Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar iepriekš minētajiem Direktīvas noteikumiem, kā arī ar minētās Direktīvas 18. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

2 Direktīvas 2. panta 1. punktā ir noteikts šādi:

"Šī direktīva attiecas uz visām valsts un privātas darbības nozarēm (rūpniecību, lauksaimniecību, tirdzniecību, pārvaldi, pakalpojumiem, izglītību, kultūru, izklaidi u.c.)."

3 Direktīvas 7. pantā ar nosaukumu "Drošības un profilakses dienests" ir noteikts šādi:

"1. Ciktāl tas nav pretrunā 5. un 6. pantā minētajiem pienākumiem, darba devējs norīko vienu vai vairākus darba ņēmējus, lai tie veiktu darbību, kas saistīta ar aizsardzību pret arodrisku un tā novēršanu uzņēmumā un/vai iestādē.

[..]

3. Ja šādus drošības un profilakses pasākumus uzņēmumā un/vai iestādē nevar organizēt kompetenta personāla trūkuma dēļ, darba devējs iesaista kompetentus dienestus vai personas no malas.

[..]

7. Atkarībā no uzņēmumu darbības un lieluma dalībvalstis var noteikt uzņēmumu kategorijas, kuros darba devējs, ja vien viņš ir kompetents, var pats uzņemties atbildību par 1. punktā minētajiem pasākumiem.

[..]"

4 Direktīvas 8. panta 1. un 2. punkta redakcija ir šāda:

"1. Darba devējs:

— veic vajadzīgos pirmās palīdzības, ugunsdzēsības un darbinieku evakuācijas pasākumus, piemērojoties uzņēmuma un/vai iestādes darbībai un lielumam, kā arī ņemot vērā citu personu klātbūtni,

un

— nodibina vajadzīgos sakarus ar dienestiem no malas, īpaši attiecībā uz pirmo palīdzību, neatliekamo medicīnisko palīdzību, glābšanas darbiem un ugunsdzēsību.

2. Izpildot 1. punktu, darba devējs cita starpā pirmajai palīdzībai, ugunsdzēsībai un darba ņēmēju evakuācijai norīko darba ņēmējus, kas vajadzīgi, lai veiktu šādus pasākumus.

Šādu darba ņēmēju skaits, viņu apmācība un viņu rīcībā esošais aprīkojums atbilst uzņēmuma un/vai iestādes lielumam un/vai specifiskām briesmām."

5 Direktīvas 10. pantā ir noteikts, ka:

"1. Darba devējs veic attiecīgus pasākumus, lai darba ņēmēji un/vai viņu pārstāvji uzņēmumā un/vai iestādē saņemtu saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi, kas *inter alia* var ņemt vērā uzņēmuma un/vai iestādes lielumu, visas vajadzīgās ziņas:

a) par risku, kas apdraud drošību un veselību, un par drošības un profilakses pasākumiem un darbību gan attiecībā uz uzņēmumu un/vai iestādi vispār, gan attiecībā uz katru darba iecirkni un/vai nodarbi;

b) par pasākumiem, kas veikti 8. panta 2. punkta sakarā.

2. Darba devējs veic attiecīgus pasākumus, lai darba devēji uzņēmumu un/vai iestāžu darba ņēmējiem, kas ir iesaistīti darbā viņa uzņēmumā un/vai iestādē no malas, saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi saņemtu pietiekamas ziņas, kas konkrētajiem darba ņēmējiem pienākas, par 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētajiem jautājumiem.

3. Darba devējs veic attiecīgus pasākumus, lai darba ņēmēji, kam ir īpašs uzdevums darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzībā, vai darba ņēmēju pārstāvji, kas īpaši

atbild par darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību, savu uzdevumu veikšanai saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi varētu iepazīties:

a) ar riska izvērtējumu un drošības pasākumiem, kas minēti 9. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā;

b) ar sarakstu un ziņojumiem, kas minēti 9. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktā;

c) ar ziņām, kas iegūtas aizsardzības un profilakses pasākumos, inspekcijas iestādēs un iestādēs, kas atbild par drošību un veselības aizsardzību."

6 Direktīvas 11. panta 2. punktā paredzēts:

"Darba ņēmēji vai darba ņēmēju pārstāvji, kas īpaši atbild par darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību, saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi pietiekami piedalās vai arī darba devējs tos laikus konsultē jautājumos, kas skar:

[..]

b) darba ņēmēju norīkošanu, kas minēta 7. panta 1. punktā un 8. panta 2. punktā, un darbību, kas minēta 7. panta 1. punktā;

c) ziņas, kas minētas 9. panta 1. punktā un 10. pantā;

d) vajadzības gadījumā kompetentu dienestu vai personu iesaistīšanu uzņēmumā un/vai iestādē no malas, kā minēts 7. panta 3. punktā;

[..]."

7 Saskaņā ar Direktīvas 13. pantu:

"1. Katra darba ņēmēja pienākums ir saskaņā ar viņam mācīto un darba devēja instrukcijām cik iespējams rūpēties pašam par savu un par to personu drošību un veselību, kuras iespaido viņa rīcība vai kļūmes darbā.

2. Tādēļ darba ņēmējiem, jo īpaši saskaņā ar viņiem mācīto un darba devēja instrukcijām:

a) pareizi jārīkojas ar mehānismiem, aparātiem, rīkiem, bīstamām vielām, transporta līdzekļiem un citiem ražošanas līdzekļiem;

b) pareizi jāapietas ar individuāliem aizsarglīdzekļiem, kas viņiem sagādāti, un pēc lietošanas tie jānoliek vietā;

[..]."

8 Saskaņā ar Direktīvas 18. pantu dalībvalstīs ir jāstājas spēkā normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kas vajadzīgi, lai līdz 1992. gada 31. decembrim izpildītu šīs direktīvas prasības, un tie nekavējoties jādara zināmi Komisijai.

Valsts tiesiskais regulējums

9 Direktīva Austrijas tiesībās ir transponēta tikai ar Federālo likumu par drošību un veselības aizsardzību darbā [*Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheitsschutz bei der Arbeit* (*ArbeitnehmerInnenschutzgesetz*), redakcijā, kas publicēta *BGBl. I*, 159/2001, turpmāk tekstā — "*ASchG*"].

10 *ASchG* 11. panta redakcija ir šāda:

"[..]

5) Personas, kuras atbildīgas par drošību, ir jāinformē pirms drošības pārstāvju, darbavietas ārstu un personu, kuras sniedz pirmo palīdzību un ir atbildīgas par ugunsdzēsību un darbinieku evakuāciju, norīkošanas un atcelšanas. Iepriekš

minētajai norīkošanai vai atcelšanai ir jānotiek, apspriežoties ar personām, kas atbildīgas par drošību, ja vien nav izveidota personāla pārstāvība vai norīkošana un atcelšana nenotiek darba ņēmēju aizsardzības komitejas ietvaros.

6) Ja nav izveidota personāla pārstāvība, darba devējiem:

1. plānojot un ieviešot jaunas tehnoloģijas, ar personām, kas atbildīgas par drošību, par to, kā tas ietekmēs to darba ņēmēju drošību un veselību, kas savā darbā ir saistīti ar ierīcēm vai vielām, ir jāapspriežas par darba laika pielāgojumiem un vides faktoru ietekmi darbā;

2. izvēloties individuālās aizsardzības līdzekļus, ir jāpiesaista par drošību atbildīgās personas un

3. par drošību atbildīgās personas ir jāiesaista risku izpētē un izvērtēšanā un atbilstīgu pasākumu izstrādē, kā arī apmācību plānošanā un organizēšanā.

7) Darba devējiem ir pienākums:

1. par drošību atbildīgajām personām nodrošināt piekļuvi ar drošību un veselības aizsardzību saistītajiem dokumentiem, kā arī informācijai un ziņojumiem par nelaimes gadījumiem darbā;

2. par drošību atbildīgajām personām padarīt pieejamus šādus dokumentus:

   a) dokumentus saistībā ar 3. panta 2. punktā paredzēto informāciju;

   b) bīstamo vielu, trokšņa un citu ar drošību un veselības aizsardzību saistītu mērījumu un pētījumu rezultātiem un

   c) datiem par vielām un troksni;

3. nekavējoties informēt par drošību atbildīgās personas, ja ir pārsniegti līmeņi, par šo līmeņu pārsniegšanas iemesliem un to normalizēšanai veiktajiem pasākumiem un

4. par drošību atbildīgās personas informēt par pienākumiem, norādēm un atļaujām saistībā ar darba ņēmēju aizsardzību.

[..]"

11 Saskaņā ar *ASchG* 12. panta 7. punktu gadījumā, ja nav norīkotas par drošību atbildīgās personas un izveidota personāla pārstāvība, visi darba ņēmēji ir jāinformē par visiem ši likuma 11. panta 7. punktā uzskaitītajiem jautājumiem un viņu rīcībā jānodod visi minētajā normā uzskaitītie dokumenti.

12 *ASchG* 13. panta 2. punktā ir paredzēts, ka gadījumā ja nav norīkotas par drošību atbildīgās personas un nav izveidota personāla pārstāvība, par šī likuma 11. panta 5. un 6. punktā uzskaitītajiem jautājumiem ir jāapspriežas ar visiem darba ņēmējiem.

13 Saskaņā ar *ASchG* 15. pantu dara ņēmējiem, ņemot vērā apmācības un darba devēja norādījumus, ir pienākums pareizi rīkoties ar darba rīkiem un individuālo drošības aprīkojumu, kas nodots viņu rīcībā saskaņā ar šo likumu.

14 *ASchG* 25. pantā paredzēts, ka darba devēji vajadzības gadījumā iecelļ par ugunsdzēsību un darba ņēmēju evakuāciju atbildīgās personas. Saskaņā ar šo pašu normu pietiekamam skaitam darba ņēmēju ir jāmāk apieties ar ugunsdzēšamo aparātu.

15 Saskaņā ar šī likuma 26. pantu, ja darba devējs vienuviet nodarbina vismaz piecus darba ņēmējus, tad ir jāieceļ atbilstošs skaits par pirmo palīdzību atbildīgo personu. Šajā normā paredzēts arī, ka šīs personas ir atbilstoši jāapmāca, lai varētu sniegt pirmo palīdzību, un ka jānodrošina, lai darba laikā uzņēmumā atrodas pietiekams skaits personu, kas spēj sniegt pirmo palīdzību darba vietā parasti esošajam darba ņēmēju skaitam.

16 *ASchG* 73. panta 1. punkta redakcija ir šāda:

"Darba devējiem ir jāieceļ drošības pārstāvji. Šo pienākumu var izpildīt:

1. nodarbinot drošības pārstāvjus uz līguma pamata (uzņēmumā strādājoši drošības pārstāvji) vai

2. nodibinot saistības ar drošības pārstāvjiem, kas nestrādā uzņēmumā, vai

3. izmantojot drošības centru pakalpojumus.

[..]"

17 *ASchG* 79. panta 1. punktā ir noteikts šādi:

"Darba devējiem ir jāieceļ darbavietas ārsti. Šo pienākumu var izpildīt:

1. nodarbinot darbavietas ārstus uz līguma pamata (uzņēmumā strādājoši ārsti) vai

2. nodibinot saistības ar ārstiem, kas nestrādā uzņēmumā, vai

3. izmantojot licencētu darba medicīnas centru pakalpojumus.

[..]"

18 Saskaņā ar Federālā likuma par federālo dienestu darba ņēmēju veselības aizsardzību [*Bundesgesetz über Sicherheit un Gesundheitsschutz der in Dienststellen des Bundesbeschäftigten Bediensteten* (*Bundes-Bedienstetenschutzgesetz*) redakcijā, kas publicēta *BGBl. I*, 131/2003, turpmāk tekstā — "*B-BSG*"] 10. panta 3. punktu, lai norīkotu par drošību atbildīgās personas, ir nepieciešama personāla pārstāvības piekrišana, ņemot vērā 10. pantu Federālajā likumā par personāla pārstāvību (*Bundes-Personalvertretungsgesetz*, *BGBl.* 133/1967). Šāda prasība attiecas arī uz gadījumu, ja personāla pārstāvis veic par drošību atbildīgās personas pienākumus.

19 *B-BSG* 11. panta redakcija ir šāda:

"[..]

2) Pildot tām ar federālo likumu uzliktos pienākumus, par drošību atbildīgajām personām nav saistoši nekādi norādījumi.

[..]

4) Par visiem jautājumiem saistībā ar drošību un veselības aizsardzību darba devējam ir pienākums apspriesties ar personām, kas atbildīgas par drošību.

5) Par drošību atbildīgās personas ir jāinformē iepriekš par drošības pārstāvju norīkošanu vai atcelšanu, saistību nodibināšanu vai pārtraukšanu ar darba medicīnas centriem, kā arī par personu, kas atbildīgas par pirmās palīdzības sniegšanu, ugunsdzēsību un darbinieku evakuāciju, norīkošanu vai atcelšanu. Par iepriekš minēto personu norīkošanu vai atcelšanu, vai saistībām ir jāapspriežas ar personām, kas atbildīgas par drošību, ja vien nav izveidota darba ņēmēju pārstāvība.

6) Darba devējam ir pienākums:

1. par drošību atbildīgajām personām nodrošināt piekļuvi ar drošību un veselības aizsardzību saistītajiem dokumentiem, kā arī informācijai un ziņojumiem par nelaimes gadījumiem darbā;

2. par drošību atbildīgajām personām padarīt pieejamus šādus dokumentus:

   a) dokumentus saistībā ar 3. panta 2. punktā paredzēto informāciju;

   b) bīstamo vielu, trokšņa un citu ar drošību un veselības aizsardzību saistītu mērījumu un pētījumu rezultātus un

c) datus par vielām un troksni;

3. nekavējoties informēt par drošību atbildīgās personas, ja ir pārsniegti līmeņi, par šo līmeņu pārsniegšanas iemesliem un to normalizēšanai veiktajiem pasākumiem un

4. par drošību atbildīgās personas informēt par pienākumiem, norādēm un atļaujām saistībā ar darba ņēmēju aizsardzību."

20 *B-BSG* 12. panta 6. punktā ir noteikts, ka katru personāla locekli saskaņā ar šī likuma 12. panta 1., 2., 4. un 5. punktu var neinformēt, ja ir norīkotas par drošību atbildīgās personas vai ir informēti personāla pārstāvji, un tādējādi tiek informēti personāla locekļi, un to rīcībā esošā informācija ir pietiekama efektīvai risku novēršanai. Saskaņā ar minēto 6. punktu šajā sakarā ir jāņem vērā informācijas saturs un mērķis, kā arī pastāvošie riski un darba specifika.

21 Saskaņā ar *B-BSG* 13. panta 1. punktu darba devējam ir pienākums apspriesties ar darba ņēmējiem par visiem darba drošības un veselības aizsardzības jautājumiem.

22 Darba ņēmējiem saskaņā ar minētā likuma 15. panta 2. punktu ir pienākums pareizi un saskaņā ar apmācībām, kā arī vadības norādēm lietot darba rīkus un individuālās aizsardzības līdzekļus, kas atbilstoši minētajam likumam nodoti viņu rīcībā.

23 *B-BSG* 25. panta 4. punktā ir noteikts, ka darba devējam, ja nepieciešams, ir jāieceļ par ugunsdzēsību un darbinieku evakuāciju atbildīgās personas. Saskaņā ar šo pašu normu pietiekamam skaitam darba ņēmēju ir jāmāk rīkoties ar ugunsdzēšamo aparātu.

24 Saskaņā ar *B-BSG* 26. panta 3. punktu gadījumos, kad darbā regulāri atrodas vismaz pieci darba ņēmēji, ir jāieceļ pietiekams skaits par pirmās palīdzības sniegšanu atbildīgo personu. Šīm personām ir jābūt pietiekami apmācītām, lai sniegtu pirmo palīdzību. Tajā pašā normā ir precizēts, ka jāņem vērā, lai darba laikā uz vietas atrastos pietiekams skaits personu, kas var sniegt pirmo palīdzību personām, kas atrodas darba vietā.

25 *B-BSG* 73. pantā ir noteikts šādi:

"1) Darba devējam ir jānorīko drošības pārstāvji (darba drošības speciālisti) šajā federālajā likumā noteikto pienākumu izpildei. Šo pienākumu var izpildīt:

1. nodarbinot drošības pārstāvjus uz līguma pamata (uzņēmumā strādājoši drošības pārstāvji) vai

2. nodibinot saistības ar drošības pārstāvjiem, kas nestrādā uzņēmumā, vai

3. saskaņā ar [*ASchG*] 75. pantu izmantojot tāda drošības centra pakalpojumus, kurš ir iekļauts jaunākajā Darba, veselības un sociālo lietu ministrijas sastādītajā šo centru sarakstā.

[..]"

26 Saskaņā ar *B-BSG* 76. panta 1. punktu darba devējam ir pienākums nodrošināt medicīniskās palīdzības sniegšanu, ko sniedz darbavietas ārsti saskaņā ar šī likuma piemērošanas jomā ietilpstošajiem pienākumiem. Saskaņā ar šī likuma 77. panta 1. punktu darbavietas medicīnas centra uzdevums, pirmkārt, ir darba devējam, darba ņēmējiem, par drošību atbildīgajām personām un personāla pārstāvībai sniegt konsultācijas par veselības aizsardzību, veselības uzlabošanu saistībā ar darba apstākļiem, cilvēkam pielāgotas darba vietas izveidi un, otrkārt, sniegt atbalstu darba devējam iepriekš minētajās jomās.

27 Rīkojuma par darba vietām lauksaimniecības un mežkopības nozarēs Vīnes federālajā zemē (*Wiener Arbeitsstättenverordnung in der Land- und Forstwirstschaft, LGBl.* 27/2003, 2003. gada 3. jūlijs, turpmāk tekstā — "Vīnes federālās zemes rīkojums") 41. panta 1. punktā ir noteikts, ka gadījumos, kad darba vietā regulāri un vienlaicīgi ir nodarbināti vismaz pieci darba ņēmēji, ir jānodrošina, lai vismaz minimāls skaits darba ņēmēju būtu apmācīti sniegt pirmo palīdzību.

Pirmstiesas procedūra

28 Pēc pirmās vēstuļu apmaiņas Austrijas iestāžu un Komisijas starpā Komisijai tika darīti zināmi to tiesību aktu teksti, ar kuriem valsts tiesībās transponētu Direktīvu.

29 1998. gada 12. janvārī Komisija Austrijas Republikai nosūtīja brīdinājuma vēstuli par Direktīvas pantiem, kuri, viņasprāt, vēl nebija transponēti valsts tiesībās. Austrijas iestādes atbildi sniedza ar 1998. gada 15. aprīļa vēstuli.

30 Otrajā vēstuļu apmaiņā minēto iestāžu un Komisijas starpā pēdējā pieprasīja sniegt paskaidrojumus un pilnīgāku informāciju par to likumu projektiem, ar kuriem paredzēts valsts tiesībās transponēt Direktīvu, un Austrijas Republika tai darīja zināmus dažādus šajā sakarā pieņemtos pasākumus.

31 2002. gada 19. decembrī Komisija, pamatojoties uz EK līguma 226. pantu, Austrijas Republikai nosūtīja argumentētu atzinumu, ar ko aicināja šo dalībvalsti pieņemt nepieciešamos pasākumus šīs Direktīvas pareizai transponēšanai valsts tiesībās divu mēnešu laikā no atzinuma saņemšanas brīža.

32 Pēc tam, kad Komisija bija saņēmusi Austrijas iestāžu paziņojumu par pārējiem Direktīvas transponēšanas pasākumiem, tā, uzskatīdama, ka Austrijas Republika nav pieņēmusi visus nepieciešamos pasākumus Direktīvas transponēšanai, nolēma celt šo prasību.

Par prasību

33 Prasības pieteikumā Komisija savas prasības par valsts pienākumu neizpildi atbalstam izvirza septiņus pamatus. Pirmais pamats ir saistīts ar Direktīvas 18. panta pārkāpumu, jo Austrijas Republika nav pieņēmusi nepieciešamos pasākumus šīs

Direktīvas izpildei noteiktajā termiņā vai, jebkurā gadījumā, nav tos darījusi zināmus Komisijai.

34 Pārējie pamati ir saistīti ar vairāku konkrētu Direktīvas normu pārkāpumu. Komisija uzskata, ka ar tai paziņotajiem tiesību aktiem Direktīva netiek transponēta vai tiek nodrošināta tikai nepilnīga tās transpozīcija. Tomēr savā replikas rakstā tā atkāpās no viena pamata saistībā ar Direktīvas 12. panta 4. punktu, no kā izriet, ka tas vairs nav jāvērtē.

Par pirmo pamatu, kas saistīts ar Direktīvas 18. panta 1. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

35 Savā prasībā Komisija uzskata, ka, noteiktajā termiņā nepieņemdama *LDG*, *B-KUVG* un *ASVG*, lai nodrošinātu Direktīvas transponēšanu valsts tiesībās, vai, jebkurā gadījumā, nedarot šos aktus zināmus Komisijai, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar Direktīvas 18. panta 1. punktu. Savā replikā Komisija precizēja, ka tā vairs neuztur pamatu attiecībā uz *B-KUVG* un *ASVG*.

36 Austrijas valdība uzskata, ka Direktīva valsts tiesībās ir pilnībā transponēta. Tā it īpaši atsaucas uz *LDG*, kurš Komisijai tika darīts zināms 2004. gada 10. septembrī.

Tiesas vērtējums

37 Ir skaidrs, ka attiecībā uz konkrētu skaitu pienākumu, kas izriet no Direktīvas, Austrijas Republika tos varēja izpildīt, tikai pieņemot *LDG*.

38 Savukārt, tas, vai valsts pienākumi nav izpildīti, ir jāizvērtē, ņemot vērā to situāciju dalībvalstī, kāda tā bija brīdī, kad beidzās argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, un pēc tam veiktās izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā (skat. it īpaši 2002. gada 30. maija spriedumu lietā C-323/01 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-4711. lpp., 8. punkts, un 2005. gada 9. jūnija spriedumu lietā C-510/04, Krājumā nav publicēts, 7. punkts).

39 Šajā gadījumā, tā kā argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš beidzās 2003. gada 19. februārī un *LDG* stājās spēkā un tika darīts zināms Komisijai attiecīgi 2004. gada 1. un 10. septembrī, ir jāatzīst, ka Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar Direktīvas 18. pantu. Tādējādi pirmais pamats ir uzskatāms par pamatotu.

Par otro pamatu, kas saistīts ar Direktīvas 2. panta 1. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

40 Komisija atgādina, ka Direktīva, kuras mērķis ir uzlabot darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā, ir piemērojama visās sfērās — privātās vai publiskās.

Tomēr šīs Direktīvas 2. panta 1. punkts joprojām nav transponēts attiecībā uz valsts obligātās izglītības skolu skolotājiem Tirolē.

41 Austrijas valdība uzsver, ka 2. panta 1. punkta transponēšana visā federālajā teritorijā ir notikusi ar *LDG* un ka šī norma tādējādi ir piemērojama arī minētajiem skolotājiem.

Tiesas vērtējums

42 Kā tas izriet arī no šā sprieduma 39. punkta par pirmo šīs prasības pamatu, *LDG* nav ticis pieņemts 2003. gada 19. decembra argumentētajā atzinumā noteiktajā termiņā.

43 Tādējādi ir jāatzīst, ka otrais pamats ir pamatots.

Par trešo pamatu, kas saistīts ar Direktīvas 7. panta 3. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

44 Saskaņā ar Direktīvas 7. panta 1. punktu darba devējam ir pienākums norīkot vienu vai vairākus darba ņēmējus, lai tie veiktu darbību, kas saistīta ar aizsardzību pret

arodrisku un tā novēršanu, ja viņa rīcībā ir personāls šādu uzdevumu veikšanai. Komisija uzskata, ka šī panta 3. punkts, saskaņā ar kuru darba devējam ir jāpiesaista kompetenti dienesti no malas, ir piemērojams tikai tad, ja darba devēja rīcībā nav uzņēmumā strādājošu personu, kas varētu veikt šīs darbības.

45 Tomēr ar *ASchG* 73. panta 1. punktu un 79. panta 1. punktu darba devējiem tiek sniegta iespēja aizsardzības un risku novēršanas jautājumus gan nodot uzņēmuma paša pārziņā, gan arī pieaicināt kādu no malas. Attiecībā uz federālo dienestu darba ņēmējiem *B-BSG* 73. pantā darba devējam ir noteikta iespēja aizsardzības un risku novēršanas uzdevumus uzticēt vai nu saviem darba ņēmējiem, vai speciālistiem no malas, vai arī tehniskajam drošības centram. Šī likuma 76. pantā paredzēts, ka medicīniskās palīdzības pienākumus var uzticēt vienīgi medicīnas centriem.

46 Komisija uzskata, ka, ļaujot darba devējiem brīvi izvēlēties, vai profesionālo risku novēršanas jautājumos vērsties pie uzņēmumā strādājošiem drošības pārstāvjiem vai pārstāvjiem no malas, Austrijas tiesībās nav nodrošināta pareiza Direktīvas 7. panta 3. punkta transpozīcija.

47 Austrijas valdība uzskata, ka jautājums par to, vai uzņēmuma vai iestādes līdzekļi ir pietiekami, lai iepriekš minētos jautājumus risinātu uzņēmuma iekšienē, ir atkarīgs ne tikai no uzņēmuma lieluma un rakstura, bet arī no apsvērumiem, kas izriet no sabiedrību tiesībām un normām attiecībā uz amatnieku arodiem, uzņēmējdarbību un ražošanu, kā arī no kritērijiem, kas izriet no darba un sociālajām tiesībām. Vispirms būtu jāņem vērā Austrijas uzņēmumu pastāvošā struktūra un fakts, ka 96,7 % no tiem nodarbina mazāk kā 50 darba ņēmējus. Tā kā vairums uzņēmumu Austrijā ir mazie vai vidējie uzņēmumi, gadījumi, kad profesionālo risku novēršanu

nodrošina uzņēmuma iekšienē, būtu ļoti reti. Šajos apstākļos darba devējam tiek piešķirta brīvība izvēlēties, kā atrisināt ārkārtas gadījumus, kuros īpašo apstākļu dēļ tam ir nepieciešamie darba ņēmēji, kam uzticēt risku novēršanas pienākumus. Tādējādi Komisijas norādītie *AschG* noteikumi atbilst Direktīvas 7. panta 3. punktam.

48 Attiecībā uz federālo dienestu darba ņēmējiem Austrijas valdība uzskata, ka tas, ka valsts kā darba devējs par primāru atzīst risku iekšēju novēršanu, izriet no *B-BSG* 73. panta 1. punkta, saskaņā ar kuru, ja federālās pārvaldes rīcībā ir nepieciešamais specializētais personāls, risku novēršanas darbs var tikt veikts uzņēmuma iekšienē. Tomēr brīdī, kad šis likums tika pieņemts, valsts iestāžu rīcībā nebija personāla ar nepieciešamajām prasmēm un federālajām pārvaldēm darba devēju aprūpei bija jāpiesaista medicīnas centri.

Tiesas vērtējums

49 Direktīvas 7. panta 1. punktā darba devējam ir noteikts pamatpienākums norīkot vienu vai vairākus darba ņēmējus arodrisku novēršanas un aizsardzības pienākumu izpildei. Šī panta 3. punktā ir paredzēts pienākums piesaistīt kompetentus dienestus no malas (2001. gada 15. novembra spriedums lietā C-49/00 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-8575. lpp., 23. punkts). Tomēr, kā Tiesa jau atzinusi, šis pienākums ir tikai pakārtots 1. punktā minētajam pienākumam, jo tas ir spēkā tikai tad, "ja uzņēmumam un/vai iestādei nav pietiekama skaita darba ņēmēju ar vajadzīgajām prasmēm aizsardzības un risku novēršanas pasākumu veikšanai" (skat. 2003. gada 22. maija spriedumu lietā C-441/01 Komisija/Nīderlande, *Recueil*, I-5463. lpp., 20. punkts).

50 Direktīvas 7. pantā ir ietverta darba devējiem uzlikto pienākumu hierarhija (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Nīderlande, 21. punkts).

51 Šādu interpretāciju apstiprina pats Direktīvas 11. panta 2. punkta teksts — norma, kuras b) apakšpunktā izdarīta atsauce uz minētajā 7. panta 1. punktā noteikto darba ņēmēju norīkošanu un d) apakšpunktā izdarīta atsauce uz 7. panta 3. punktā noteikto pienākumu piesaistīt kompetentos dienestus no malas, piebilstot — "vajadzības gadījumā" (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Nīderlande, 22. punkts).

52 Lai nodrošinātu Direktīvas pilnīgu, skaidru un precīzu piemērošanu, tās transpozīcijai dalībvalstu tiesībās ir jāatspoguļo Direktīvas 7. pantā noteiktā hierarhija (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Nīderlande, 23. punkts).

53 Tiesa ir arī atzinusi, ka Direktīvas mērķis ir veicināt darba devēju un darba ņēmēju samērīgu līdzdalību aizsardzības un arodrisku novēršanas pasākumos, prioritāri šos pasākumus uzticot veikt uzņēmuma iekšienē, lai Direktīvas lietderīgā iedarbība tiktu sasniegta pēc iespējas pilnīgāk. Ļaujot darba devējam izvēlēties starp saviem darba ņēmējiem un kompetentiem speciālistiem no malas, nevis tiek veicināta Direktīvas lietderīgās iedarbības sasniegšana, bet gan netiek izpildīts pienākums nodrošināt tās pilnīgu piemērošanu (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Nīderlande, 54. un 55. punkts).

54 No tā izriet, ka, ļaujot darba devējiem izvēlēties, vai aizsardzības un arodriska novēršanas pasākumus uzticēt uzņēmuma darba ņēmējiem vai kompetentiem

speciālistiem no malas, Austrijas likumdošanā nav ievērota darba devējiem ar Direktīvas 7. panta 1. un 3. punktu uzlikto pienākumu hierarhija, kā rezultātā minētā likumdošana neatbilst Direktīvas prasībām. Tādēļ trešais pamats ir atzīstams par pamatotu.

Par ceturto pamatu, kas saistīts ar Direktīvas 8. panta 2. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

55 Komisija uzsver, ka Direktīvas 8. panta 2. punkts, saskaņā ar kuru darba devējam ir jānorīko darba ņēmēji, kas atbildīgi par pirmo palīdzību, ugunsdzēsību un darbinieku evakuāciju, ir beznosacījuma un nepieļauj nekādus izņēmumus attiecībā uz šo darba ņēmēju norīkošanu mazajos uzņēmumos. Pretēji šī paša panta 1. punktam, kurā ņemts vērā uzņēmuma un/vai iestādes darbības raksturs un lielums un saskaņā ar kuru šie kritēriji ir noteicošie būtisku pasākumu veikšanai, tā paša panta 2. punkta pirmajā daļā, ar ko darba devējiem ir noteikts pienākums norīkot šos darba ņēmējus, nav ietverta nekāda atsauce uz šiem kritērijiem.

56 Komisija uzskata, ka Direktīvas 8. panta 2. punkts nav pareizi un pilnīgi transponēts nedz *ASchG*, nedz *B-BSG*, nedz arī Vīnes federālās zemes rīkojumā, jo šajās valsts tiesību normās, pārkāpjot minēto Direktīvas normu, ir paredzēti izņēmumi mazajiem uzņēmumiem.

57 Austrijas valdība uzsver, ka Direktīvas 8. panta 2. punktā izdarītā atsauce uz tā paša panta 1. punktu attiecas uz tādiem pirmās palīdzības, ugunsdzēsības un evakuācijas pasākumiem, kas piemēroti uzņēmuma darbības veidam un lielumam. Pēc Austrijas valdības domām, no tā izriet, ka 8. panta 2. punktā ir tikai paredzēts tas, ka darba devējam jebkurā gadījumā ir jānorīko par drošību, ugunsdzēsību un darbinieku evakuāciju atbildīgie darba ņēmēji, neatkarīgi no uzņēmuma darbības veida un lieluma. Tas jādara, ņemot vērā šos kritērijus. Šādos apstākļos Austrijas valdība uzskata, ka *ASchG*, *B-BSG* un Vīnes federālās zemes rīkojuma normas ir saderīgas ar minēto 8. panta 2. punktu.

Tiesas vērtējums

58 Saskaņā ar Direktīvas 8. panta 1. punktu darba devējam ir jāveic nepieciešamie pasākumi pirmās palīdzības, ugunsdzēsības un darbinieku evakuācijas nodrošināšanai, kas pielāgoti darbības raksturam, kā arī uzņēmuma un/vai iestādes lielumam, ņemot vērā citas klātesošās personas.

59 Minētā panta 2. punkta pirmajā daļā ir noteikts, ka darba devējam — it īpaši saskaņā ar šā panta 1. punktu — ir jānorīko darba ņēmēji, kas šos pasākumus īstenotu praksē.

60 Pretēji Austrijas valdības viedoklim, Direktīvas 8. panta 1. punkta pirmajā daļā izdarītā atsauce uz šī paša panta 2. punkta pirmo daļu neuzliek darba devējam

pienākumu norīkot darba ņēmējus, ņemot vērā uzņēmuma un/vai iestādes darbību raksturu un lielumu.

61 Šāds norīkošanas pienākuma ierobežojums neizriet no Direktīvas 8. panta 2. punkta pirmās daļas teksta, kurā nav minēts neviens izņēmums, kas pamatots ar uzņēmuma un/vai iestādes darbību raksturu vai lielumu.

62 Otrkārt, šāds ierobežojums būtu pretējs Direktīvas mērķim, kas — kā izriet no tās nosaukuma — ir nodrošināt pasākumu veikšanu, lai uzlabotu darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā, un neattaisnoti sašaurinātu tās piemērošanas jomu, jo saskaņā ar 2. panta 1. punktu tā ir piemērojama visās valsts un privātās darbības nozarēs, uz kurām attiecas tikai tie izņēmumi, kuri skaidri minēti Direktīvā. Minētā ierobežojuma sekas būtu tādas, ka Direktīvas 8. panta 2. punkta pirmajā daļā noteiktais norīkošanas pienākums attiektos tikai uz lieliem uzņēmumiem vai iestādēm, vai tādiem uzņēmumiem vai iestādēm, kas veic konkrētas darbības, nepastāvot skaidri un objektīvi definētiem to noteikšanas kritērijiem.

63 Tomēr Direktīvas mērķis nav tikai uzlabot darba ņēmēju aizsardzību pret negadījumiem darbā un novērst arodriskus, bet arī organizēt šādas aizsardzības un novēršanas specifiskos pasākumus. Tajā ir precizēti arī atsevišķi līdzekļi Kopienu likumdevēja noteiktā mērķa sasniegšanai (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Nīderlande, 38. punkts). Ja tā vēlme būtu ierobežot Direktīvas 8. panta

2. punkta pirmās daļas piemērošanas jomu, paredzot noteikta lieluma vai noteiktas darbības īstenojošiem uzņēmumiem ierobežojumu attiecībā uz darba ņēmēju, kas veic minētas darbības, norīkošanas pienākumu, tas būtu konkrēti noteikts.

64 Tiesa, ir iespējams ņemt vērā uzņēmuma un/vai iestādes lielumu, kā arī tā darbības raksturu, lai konkretizētu Direktīvas 8. panta 2. punkta pirmajā daļā minēto prasību mērķus, bet ne lai *a priori* izslēgtu darba ņēmēju, kas veic attiecīgās aizsardzības un risku novēršanas darbības, norīkošanu.

65 Direktīvas 8. panta 2. punkta otrajā daļā ir skaidri paredzēts, ka darba ņēmējiem, kas norīkoti saskaņā ar šīs pašas normas pirmo daļu, ir jābūt attiecīgi apmācītiem, to ir jābūt pietiekamam skaitam un to rīcībā ir jābūt atbilstošiem līdzekļiem, ņemot vērā uzņēmuma un/vai iestādes lielumu un/vai specifiskos riskus. Līdz ar to, ja šos kritērijus var ņemt vērā, veicot norīkojamo darba ņēmēju apmācību, nosakot to skaitu un to rīcībā nododamos līdzekļus, tad tos tomēr nevar ņemt vērā, lai noteiktu, vai pastāv norīkošanas pienākums saskaņā ar minētās normas pirmo daļu.

66 Minētā Direktīvas 8. panta 2. punkta pirmajā daļā ir noteikts obligāts pasākums attiecībā uz pirmo palīdzību, ugunsdzēsību un darbinieku evakuāciju, proti, attiecīgo darba ņēmēju norīkošana, kas ir uzskatāma par nepieciešamu neatkarīgi no uzņēmuma un/vai iestādes lieluma un darbības veida. Kaut arī ir acīmredzams, ka mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir savas īpatnības, kā arī specifiskas vajadzības,

kas var ietekmēt saskaņā ar Direktīvas 8. panta 1. punktu veicamos pasākumus, šīs īpatnības neietekmē uzņēmuma patieso riska līmeni un no tā neizriet, ka pienākums norīkot darba ņēmējus, kas veiktu attiecīgās darbības, uz šiem uzņēmumiem nav attiecināms. Uzdevumi, kuri šiem darba ņēmējiem jāveic, attiecas uz gadījumiem darbavietā neatkarīgi no uzņēmuma un/vai iestādes lieluma.

67 Tādēļ ir jāsecina, ka jebkurā gadījumā, neparedzot darba devējam pienākumu norīkot par pirmo palīdzību, ugunsdzēsību un darbinieku evakuāciju atbildīgos darba ņēmējus, neatkarīgi no uzņēmuma un/vai iestādes lieluma, kā arī uzņēmuma darbības veida, Austrijas tiesiskais regulējums neatbilst Direktīvas 8. panta 2. punkta pirmās daļas prasībām, un ceturtais pamats tādējādi ir uzskatāms par pamatotu.

Par piekto pamatu, kas saistīts ar Direktīvas 11. panta 2. punkta pārkāpumu

68 Šajā sakarā Komisija precizē, ka Direktīvas 11. panta 2. punkts ir lielākoties transponēts Austrijas tiesībās, izņemot šīs normas c) apakšpunktā noteikto pienākumu piedalīties un konsultēties saistībā ar Direktīvas 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā, 2. punktā un 3. punkta c) apakšpunktā noteikto. Attiecībā uz Direktīvas 11. panta 2. punkta d) apakšpunktu tā uzskata, ka Austrijas tiesībās nav noteikts pienākums piedalīties un konsultēties par kompetentu speciālistu pieaicināšanu, kas paredzēts Direktīvas 7. panta 3. punktā.

Par Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunkta transpozīciju

69 Vispirms jāatgādina, ka — gluži kā noteikts šā sprieduma 49.–53. punktā — saskaņā ar Direktīvas 7. panta 1. punktu darba devējam ir jānorīko viens vai vairāki darba ņēmēji, kas izpildītu ar aizsardzību un arodrisku novēršanu saistītos pienākumus uzņēmumā un/vai iestādē. Šī panta 3. punktā ir arī paredzēts pienākums piesaistīt kompetentus dienestus vai personas no malas, un tādēļ šis pienākums ir pakārtots tikai 1. punktā noteiktajam pienākumam, jo tas ir spēkā tad, "ja šādus drošības un profilakses pasākumus uzņēmumā un/vai iestādē nevar organizēt kompetenta personāla trūkuma dēļ".

70 Saskaņā ar Direktīvas 11. panta 2. punktu darba ņēmēji vai to pārstāvji, kas īpaši atbild par darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību, saskaņā ar valsts tiesību aktiem un/vai praksi samērīgi piedalās vai arī darba devējs tos laikus konsultē jautājumos par:

— Direktīvas 10. pantā noteikto informāciju (11. panta 2. punkta c) apakšpunkts),

— Direktīvas 7. panta 3. punktā minēto (kompetento dienestu vai personu) piesaistīšanu uzņēmumam un/vai iestādei no malas nepieciešamības gadījumā (11. panta 2. punkta d) apakšpunkts).

71 Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētais piedalīšanās un konsultēšanas pienākums attiecas uz Direktīvas 10. pantā paredzēto informāciju:

— kas sniedzama darba ņēmējiem vai to pārstāvjiem par risku, kas apdraud drošību un veselību, un par drošības un profilakses pasākumiem un darbību gan attiecībā uz uzņēmumu un/vai iestādi vispār, gan attiecībā uz katru darba iecirkni un/vai nodarbi (10. panta 1. punkta a) apakšpunkts);

— kas darba devējam jāsniedz tam darba devējam, kura uzņēmuma un/vai iestādes darba ņēmēji tiek piesaistīti darbam pirmā darba devēja uzņēmumā un/vai iestādē (10. panta 2. punkts) un

— aizsardzības un profilakses pasākumos, inspekcijas iestādēs un iestādēs, kas atbild par drošību un veselības aizsardzību, — iegūtā informācija, kas nepieciešama darba ņēmējiem, kas veic pienākumus darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzības jautājumos, lai tie varētu veikt savus uzdevumus (10. panta 3. punkta c) apakšpunkts).

72 Tomēr ir jāprecizē, ka Komisijas izvirzītais pamats ir saistīts nevis ar Direktīvas 10. pantā paredzētās informācijas sniegšanas pienākuma neievērošanu, bet gan ar darba devēju pienākumu konsultēties ar darba ņēmējiem vai to pārstāvjiem, kā tas noteikts Direktīvas 11. panta 2. punktā, vai ļaut tiem piedalīties minētās informācijas ieguvē. Tādējādi šis ir jautājums par iepriekšējā stadijā spēkā esoša pienākuma pārkāpumu un nevis 10. pantā minēto.

73 Pirmkārt, attiecībā uz piedalīšanās un konsultēšanās pienākumu saistībā ar Direktīvas 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto informāciju, Austrijas valdība uzskata, ka it īpaši saskaņā ar federālā likuma normām, kuras reglamentē darba attiecības un sociālo organizāciju uzņēmumos (*Arbeitsverfassungsgesetz*, turpmāk tekstā — "*ArbVG*"), uzņēmuma komitejai ir jāpiedalās risku izpētē un novērtēšanā, kā arī veicamo pasākumu izvēlē; ja nav darba ņēmēju pārstāvības, šis uzdevums saskaņā ar attiecīgajām *ASchG* normām ir jāveic par drošību atbildīgajām personām. Ja uzņēmumā un/vai iestādē nav neviena no abām personu kategorijām, tad ir jākonsultējas ar visiem daba ņēmējiem, un tiem ir jāpiedalās risku izpētē un izvērtēšanā, kā arī veicamo pasākumu izvēlē. Risku izpēte un novērtēšana, kā arī pasākumu izvēle ir jāveic saskaņā ar attiecīgā darba specifiku, ja tas nepieciešams risku novēršanas iemesliem. Austrijas valdība uzskata, ka, lai veiktu šos uzdevumus, ir nepieciešama konsultēšanās un visu darba ņēmēju piedalīšanās, ciktāl tas attiecas uz informāciju, kas izriet no aizsardzības un riska novēršanas darbībām.

74 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka direktīvas vienpadsmitajā un divpadsmitajā apsvērumā ir apstiprināts, ka tās mērķos ietilpst dialogs un samērīga piedalīšanās darba devēju un darba ņēmēju starpā, lai veiktu pasākumus darba ņēmēju aizsardzībai no arodriskiem un arodslimībām (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Nīderlande, 39. punkts). Direktīvas 11. panta 2. punktā šis mērķis ir izteikts konkrēti.

75 Attiecībā uz Austrijas Republikas pieņemtajiem pasākumiem minētās normas c) apakšpunkta transponēšanai ir jāatzīmē, ka Austrijas likumdošanā ietvertās atsauces uz uzņēmuma komiteju, par drošību atbildīgajām personām un vispār darba ņēmējiem, kuriem ir jāpiedalās risku izpētē un novērtēšanā, pieņemot, ka ir

izveidota darba ņēmēju pārstāvība, sekas var būt tādas, ka Direktīvas 7. panta 1. punktā precīzi minētie daba ņēmēji, kuri ir atbildīgi par aizsardzības un novēršanas darbību veikšanu, nepiedalās šajā informācijas izpētē, kā tas noteikts Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā.

76 Protams, Direktīvas 11. panta 1. punktā ir noteikts darba devēju vispārīgais pienākums konsultēties ar darba ņēmējiem un/vai to pārstāvjiem un ļaut tiem piedalīties visu to jautājumu apspriešanā, kas skar drošību un veselības aizsardzību darbā. Tomēr šī panta 2. punktā ir paredzēta līdzdalība un konsultēšanās ar īpašu darba ņēmēju grupu, proti, ar tiem, kuri veic īpašus uzdevumus saistībā ar darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību.

77 No attiecīgajām Austrijas tiesību normām neizriet, ka personas, kuras veic uzdevumus saistībā ar darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību, ieņem īpašu stāvokli konsultēšanās vai samērīgas piedalīšanās Direktīvas 10. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteikto jautājumu apspriešanas kontekstā, no kā izriet, ka šī Komisijas izvirzītā pamata saistībā ar minēto 11. panta 2. punkta c) apakšpunktu daļa ir uzskatāma par pamatotu.

78 Ir jāpiebilst, ka, paredzot, ka riska izpēte un novērtēšana un pasākumu izvēle ir jāveic saskaņā ar attiecīgā darba specifiku, "ja tas nepieciešams risku novēršanai", kā tas norādīts arī *ArbVG*, šajā likumā ir paredzēts noteikums, kas nav saderīgs ar pienākumu piedalīties un konsultēties, kas izriet no Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunkta, to skatot kopā ar tās 10. panta 1. punkta a) apakšpunktu.

79 Otrkārt, attiecībā uz pienākumu piedalīties un konsultēties saistībā ar uzņēmumā un/vai iestādē neietilpstošu darba ņēmēju darba devējiem, kas paredzēts Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā, to skatot kopā ar tās 10. panta 2. punktu, Austrijas valdība uzskata, ka ar *ASchG* 8. panta 2. punkta 1. apakšpunktu tiek nodrošināta šīs Direktīvas normas transpozīcija.

80 Minētajā *ASchG* ir paredzēts, ka, ja uzņēmumā strādā darba ņēmēji, kuri ar darba devēju, kas atbildīgs par darba vietu, nav saistīti ar darba līgumu, proti, darba ņēmēji no malas, kas pieaicināti tajā strādāt, šim darba devējam ir pienākums vajadzības gadījumā rūpēties, lai šie darba ņēmēji tiktu informēti par šajā darba vietā pastāvošajiem riskiem un atbilstoši apmācīti.

81 Tomēr ir jāatzīst, ka ar šādu normu netiek transponēts Komisijas prasībā minētais Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā noteiktais pienākums piedalīties un konsultēties ar personām, kas atbildīgas par drošību, bet gan informēšanas pienākums, kas noteikts Direktīvas 10. panta 2. punktā. Turklāt jebkurā gadījumā ir jāatzīmē, ka saskaņā ar Tiesas rīcībā esošo informāciju *ASchG* 8. panta 2. punkta 1. apakšpunktā ir paredzēts, ka par darba vietu atbildīgajam darba devējam ir jārūpējas, lai pieaicinātie darba ņēmēji tiktu informēti par riskiem, kas saistīti ar drošību un veselību. Tomēr Direktīvas 10. panta 2. punktā ir noteikts, ka atbilstošo informāciju par riskiem minētajiem darba ņēmējiem sniedz to darba devēji. Tādējādi, pat ja šīs *ASchG* normas mērķis ir transponēt kā Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā noteikto piedalīšanās un konsultēšanās pienākumu, tā arī tās 10. panta 2. punktā noteikto informēšanas pienākumu, tas tomēr nav pietiekami, lai nodrošinātu šo abu pienākumu pareizu transpozīciju.

82 Tādēļ ir jāsecina, ka šī Komisijas izvirzītā pamata par Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunkta pārkāpumu daļa arī ir pamatota.

83 Treškārt, attiecībā uz piedalīšanās un konsultēšanās pienākumu saistībā ar Direktīvas 10. panta 3. punkta c) apakšpunktā minēto informāciju, Austrijas valdība uzskata, ka 1993. gada Likums par darba inspekciju (*Arbeitsinspektionsgesetz 1993, BGBl.* 27/1993) un *ASchG*, kuri apskatīti ģenerāladvokāta secinājumu 60. un 61. punktā, atbilst šim pienākumam.

84 Komisija uzskata, ka šajos valsts tiesību aktos noteiktais piedalīšanās un konsultēšanās pienākums neattiecas uz Direktīvas 10. panta 3. punkta c) apakšpunktā minēto informāciju, un savā replikas rakstā piebilst, ka Austrijas valdības pieminētajās normās ir paredzēts tikai vispārīgs informēšanas pienākums, un ka Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētā informācija nav pietiekami konkretizēta.

85 Šajā sakarā jāatgādina, ka, ja attiecīgajās Austrijas tiesību normās būtu paredzēta Direktīvas 10. panta 3. punkta c) apakšpunktā paredzētās informācijas nodošana, tad nebūtu ievērots iepriekšējais un atsevišķais konsultēšanās ar darba ņēmējiem, kuri veic īpašus uzdevumus darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzībā, pienākums, kurš noteikts Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā — normā, kura ir Komisijas izvirzītā pamata priekšmets.

86 Faktiski un kā tas arī izriet no šī sprieduma 76.–78. punkta, Austrijas tiesiskajā regulējumā ir paredzēti vispārīgi pienākumi saskaņā ar valsts likumdošanu informēt vai konsultēties ar dažādām personām vai struktūrvienībām, kuras pārstāv darba ņēmējus, vai atbildīgajām personām par drošības jautājumiem, tomēr nenosakot īpašas darba ņēmēju grupas, kura veic īpašus uzdevumus arodrisku novēršanai, kā arī darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzībai, piedalīšanos, kā tas paredzēts Direktīvas 7. panta 1. punktā un 11. panta 2. punktā.

87 Tā kā Austrijas tiesībās nepastāv noteikumi attiecībā uz piedalīšanos un konsultēšanos ar darba ņēmējiem, kuri veic īpašus uzdevumus, kā tas noteikts Direktīvas 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā, ir jāsecina, ka šī Komisijas izvirzītā pamata daļa arī ir pamatota.

Par Direktīvas 11. panta 2. punkta d) apakšpunkta transpozīciju

88 Attiecībā uz piedalīšanās un konsultēšanās pienākumu ar darba ņēmējiem, kuri veic īpašus uzdevumus darba ņēmēju drošības un veselības aizsardzībai, kas noteikts Direktīvas 11. panta 2. punkta d) apakšpunktā, Komisija uzskata, ka šāds pienākums saistībā ar kompetentu dienestu no malas piesaistīšanu Austrijas tiesībās nav paredzēts.

89 Šajā sakarā Austrijas valdība uzsver, ka saskaņā ar atbilstošajiem *ASchG* noteikumiem ar personām, kuras ir atbildīgas par drošību, ir jākonsultējas vispirms un tās ir jāuzaicina izteikt savu viedokli par drošības pārstāvju, darbavietas ārstu un personu, kuras sniedz pirmo palīdzību, atbild par ugunsdzēsību un darba ņēmēju evakuāciju, norīkošanu, izņemot gadījumu, ja ir izveidota darba ņēmēju pārstāvība, kurai ir tiesības izteikt savu viedokli par šo jautājumu, vai ja šie jautājumi ir izskatīti drošības un higiēnas komitejā. Līdzīgi noteikumi attiecībā uz civildienestu ir ietverti arī *B-BSG*.

90 Ir jāatzīst, ka Austrijas valdība šajā sakarā jauc no Direktīvas 11. panta 2. punkta b) apakšpunkta izrietošos pienākumus — noteiktu uzņēmuma vai iestādes darba ņēmēju pienākumus veikt zināmas darbības saskaņā ar Direktīvas 7. panta 1. punktu

un 8. panta 2. punktu — un no Direktīvas 11. panta 2. punkta d) apakšpunkta izrietošo pienākumu, kad darba devējiem saskaņā ar Direktīvas 7. panta 3. punktu ir jāpiesaista kompetenti dienesti vai personas no malas. Ar minēto Austrijas tiesisko regulējumu tiek transponēts tikai Direktīvas 11. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteiktais pienākums, bet tas neattiecas uz šīs normas d) apakšpunktā noteikto, atšķirīgo pienākumu.

91 Tādējādi, neietverdama savā tiesiskajā regulējumā pienākumu piedalīties un konsultēties ar darba ņēmējiem, kuri ir īpaši atbildīgi par darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību, gadījumos, kad jāizvēlas uzņēmumā un/vai iestādē pieaicināmās kompetentās personas vai dienesti no malas, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar Direktīvas 11. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

92 Tādēļ jāatzīst, ka piektais pamats, kas saistīts ar Direktīvas 11. panta 2. punkta c) un d) apakšpunktu pārkāpumu, ir pamatots.

Par piekto pamatu, kas saistīts ar Direktīvas 13. panta 2. punkta a) un b) apakšpunkta pārkāpumu

93 Komisija šajā sakarā atsaucas uz darba ņēmēju pienākumu, pirmkārt, pareizi lietot mehānismus, aparātus, darba rīkus, bīstamas vielas, transporta līdzekļus un citus ražošanas līdzekļus (Direktīvas 13. panta 2. punkta a) apakšpunkts) un, otrkārt, šo

darba ņēmēju rīcībā nodotos individuālās aizsardzības līdzekļus, kuri pēc lietošanas jānoliek vietā (13. panta 2. punkta b) apakšpunkts).

Lietas dalībnieku argumenti

94 Attiecībā uz pamata pirmo daļu Komisija uzskata, ka jēdzienā "darba rīki", kas lietots *ASchG* un *B-BSG*, ir ietverti visi Direktīvas 13. panta 2. punkta a) apakšpunktā uzskaitītie priekšmeti, izņemot bīstamās vielas. Tā uzskata, ka Direktīvas 13. panta 2. punkta a) apakšpunkta transpozīcijai nav pietiekama vispārīga atsauce uz tādām nenoteiktām administratīvām instrukcijām kā *ASchG* 15. pantā un *B-BSG* minētās.

95 Attiecībā uz Direktīvas 13. panta 2. punkta b) apakšpunktu Komisija uzskata, ka, lai arī pareiza individuālās aizsardzības līdzekļu lietošana ir reglamentēta, tomēr pienākums to nolikt vietā pēc izmantošanas gan nav paredzēts. Tā uzskata, ka šis pienākums likumdošanas aktā, ar kuru transponē šo normu, ir jānodala atsevišķi, lai darba ņēmējiem būtu skaidrs, precīzs un detalizēts priekšstats par saviem pienākumiem.

96 Citējusi *AschG* 15. pantu, Austrijas valdība precizē, ka normas par darba ņēmēju aizsardzību saistībā ar bīstamo vielu lietošanu ir paredzētas *AschG* IV sadaļā — regulējumā par vielu robežvērtībām un kancerogēnajām vielām, regulējumā par darba ņēmēju aizsardzību pret bioloģisko vielu bīstamo iedarbību, regulējumā par

civildienesta personāla aizsardzību pret bioloģisko vielu bīstamo iedarbību, kā arī vispārīgā regulējuma par darba ņēmēju aizsardzību 52. un turpmākajos pantos. Līdzīgi noteikumi esot pieņemti arī civildienesta personāla aizsardzības jomā.

97 Attiecībā uz darba ņēmēju pienākumu nolikt vietā individuālās aizsardzības līdzekļus pēc to izmantošanas Austrijas valdība uzsver, ka higiēnas nolūkos Austrijas likumdošanā ir paredzēts, ka šie aizsardzības līdzekļi ir paredzēti viena darba ņēmēja personīgai lietošanai. Atsevišķu individuālās aizsardzības līdzekļu koplietošana ir pieļaujama tikai tad, ja šie līdzekļi ir tādi, ka tos izmanto tikai noteiktos gadījumos, un pēc lietošanas tie tiek atbilstoši iztīrīti un dezinficēti.

Tiesas vērtējums

98 Attiecībā, pirmkārt, uz darba ņēmēju pienākumu saskaņā ar Direktīvas 13. panta 2. punkta a) apakšpunktu ir jāatgādina, ka Komisijai tiesvedībā saskaņā ar EK līguma 226. pantu ir pienākums pierādīt iespējamo pienākumu neizpildi un iesniegt Tiesai nepieciešamos pierādījumus, lai tā varētu pārbaudīt, vai ir notikusi valsts pienākumu neizpilde; Komisija nevar balstīties ne uz kādiem pieņēmumiem (skat. 2005. gada 12. maija spriedumu lietā C-287/03 Komisija/Beļģija, Krājums, I-3761. lpp., 27. punkts un minētā judikatūra).

99 Lai transponētu direktīvu valsts tiesībās, nav obligāti, lai tās saturs skaidri un detalizēti formālā un tekstuālā ziņā tiktu pārņemts normatīvajos vai administratīvajos aktos; pietiek, ja tiek ievērots vispārīgais juridiskais konteksts, lai pietiekami

skaidri un precīzi varētu piemērot direktīvu (skat. it īpaši 2004. gada 7. janvāra spriedumu lietā C-58/02 Komisija/Spānija, *Recueil*, I-621. lpp., 26. punkts, un 2005. gada 20. oktobra spriedumu lietā C-6/04 Komisija/Apvienotā Karaliste, Krājums, I-9017. lpp., 21. punkts).

100 Tas, ka Direktīvas 13. panta 2. punkta a) apakšpunktā darba rīku starpā ir minētas bīstamās vielas, nav šķērslis tam, lai dalībvalsts līmenī tiktu nošķirti dažādie negadījumu darbā cēloņi, lai sasniegtu šī paša panta 1. punktā noteikto mērķi. Tajā paredzēts, ka darba ņēmējiem ir pienākums rūpēties pašam par savu un par to personu drošību un veselību, kuras ietekmē viņa rīcība vai kļūmes darbā.

101 Kā savu secinājumu 81. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, Komisija izskatāmajā lietā nav pierādījusi, cik lielā apjomā Austrijas likumdošanā šis mērķis nav izpildīts, jo tā aprobežojas ar apgalvojumu, ka, ja darba rīki un bīstamās vielas būtu minētas kopā, darba devējiem būtu skaidrāks priekšstats par saviem pienākumiem. Tomēr šāds pieņēmums nav pietiekams, lai pierādītu iespējamo pienākumu neizpildi.

102 Turklāt, atbildot uz Austrijas valdības uzskaitītajiem Austrijā pastāvošajiem dažādajiem darba ņēmēju aizsardzības regulējumiem saistībā ar bīstamu vielu izmantošanu, Komisija aprobežojas tikai ar apgalvojumu, ka vispārīga atsauce uz noteikumiem un administratīvām norādēm nav pietiekama, lai nodrošinātu atbilstošu Direktīvas 13. panta 2. punkta a) apakšpunkta transpozīciju. Tā nepaskaidro, kādēļ darba ņēmējs ar Austrijas valdības minētās likumdošanas palīdzību nebūtu skaidri informēts par to, ka viņam, veicot savu darbu, ir pareizi jālieto bīstamās vielas.

103 Ņemot vērā šos apstākļus, ir jāatzīst, ka sestais Komisijas izvirzītais pamats saistībā ar Direktīvas 13. panta 2. punkta a) apakšpunkta iespējamo pārkāpumu nav pamatots.

104 Otrkārt, attiecībā uz iespējamo Direktīvas 13. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu saistībā ar pienākumu pareizi lietot darba ņēmēju rīcībā nodotos individuālās aizsardzības līdzekļus un pēc izmantošanas tos nolikt vietā, Austrijas valdība uzskata, ka minētie līdzekļi higiēnas apsvērumu dēļ ir domāti katra darba ņēmēja personīgai lietošanai un to nolikšana vietā nav vajadzīga, jo visi darba ņēmēji nevarētu to izpildīt.

105 Tomēr Direktīvas 13. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir skaidri izdalīta minēto līdzekļu pareiza izmantošana un to nolikšana vietā pēc izmantošanas. Ja dalībvalsts likumdošanā ietvertā iespēja higiēnas apsvērumu dēļ šos līdzekļus paredzēt katra darba ņēmēja personīgai lietošanai veicina to, ka otrais šajā normā paredzētais pienākums tiek sekmīgāk izpildīts, tad ar to tomēr netiek nodrošināts, ka šis aprīkojums tiek pareizi nolikts.

106 Turklāt Austrijas valdība pati atzīst, ka zināmos apstākļos ir pieļaujama individuālās aizsardzības līdzekļu koplietošana, no kā izriet, ka tās argumenti pret pienākumu nolikt šos līdzekļus vietā, jo tie ir domāti katra darba ņēmēja personīgai lietošanai, vairs nav pieņemami.

107 Tādējādi ir jāatzīst, ka sestais Komisijas izvirzītais pamats saistībā ar Direktīvas 13. panta 2. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu ir pamatots.

108 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus ir jāatzīst, ka:

— pretēji Direktīvas 18. panta 1. punkta prasībām noteiktajā termiņā nepieņemdama *LDG* un netransponēdama vai nepilnīgi transponēdama Austrijas tiesībās Direktīvas 2. panta 1. punktu par obligātās izglītības skolu skolotājiem Tirolē 7. panta 3. punktu, 8. panta 2. punktu, 11. panta 2. punkta c) un d) apakšpunktu un 13. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar minētajiem šīs Direktīvas noteikumiem.

109 Pārējā daļā prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

110 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Saskaņā ar šī paša panta 3. punkta pirmo daļu gadījumā, ja abiem lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

111 Ņemot vērā, ka Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs tikai attiecībā uz vienu sestā pamata daļu saistībā ar Direktīvas 13. panta 2. punkta a) apakšpunkta pārkāpumu, Austrijas Republikai ir jāsedz savi tiesāšanās izdevumi un piecas sestdaļas no Komisijas tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

1) pretēji Padomes 1989. gada 12. jūnija Direktīvas 89/391/EEK par pasākumiem, kas ieviešami, lai uzlabotu darba ņēmēju drošību un veselības aizsardzību darbā, 18. panta 1. punkta prasībām, noteiktajā termiņā nepieņemdama Likumu par izglītojošo personālu federālajās zemēs (*Landeslehrer-Dienstrechtsgesetz*) un netransponēdama vai nepilnīgi transponēdama Austrijas tiesībās Direktīvas 2. panta 1. punktu par obligātās izglītības skolu skolotājiem Tirolē 7. panta 3. punktu, 8. panta 2. punktu, 11. panta 2. punkta c) un d) apakšpunktu un 13. panta 2. punkta b) apakšpunktu, Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar minētajiem šīs Direktīvas noteikumiem;

2) prasību pārējā daļā noraidīt;

3) Austrijas Republika sedz pati savus tiesāšanās izdevumus un atlīdzina piecas sestdaļas no Eiropas Kopienu Komisijas tiesāšanās izdevumiem.

[Paraksti]